

Euskaltzaindiak 2019. urtean zehar hainbat lankidetzahitzarmen sinatu ditu

Euskaltzaindiak hainbat herri-erakunde, instituzio, hedabide eta elkarterekin lankidetzahitzarmenak dauzka. Zerrenda osoa www.euskaltzaindia.eus/euskaltzaindia/erakundea/hitzarmenak web orrialdean dago ikusgai. Bestalde, honako hauek izan dira 2019an sinatu diren hitzarmen berriak:

Hizkuntza gutxiagotuen hiztunen eskubideak defendatzeko ituna bultzatuko du Euskaltzaindiak

Akordioarekin erakundeen arteko harremanetan sakondu eta elkarlanean jardun nahi da. Hauek izan dira Europako hizkuntza akademia eta instituzioen arteko ituna babestu duten erakundeak: Andres Urrutia (Euskaltzaindia); Cor van der Meer (Fryske Akademy); Benoit Dazeas (Lo Congrès Permanent de la Lenga Occitana); Henrique Monteagudo (Real Academia Galega); Joan Argenter (Institut d'Estudis Catalans); eta Elena Chiocchetti (EURAC - Institute for Applied Linguistics).

Akademien arteko elkarlana, edo bederen, lanen partekatzerari dator Euskaltzaindiak XXIII. Jagon Jardunaldian aurkeztu duen hitzarmena.

Bost zio zehaztu dira bertan:

Batetik, eremu urriko hizkuntzen batasuna jagon, nor bere hizkuntzan; besteak beste, ikerketa sustatuz, araudi lexiko gramatikalak ezarriz eta eguneratuz eta hizkuntzan gizarte bilakaera begiratzuz.

Bigarrenik, erakundeen arteko harremanetan sakondu eta elkarlanean jardun, xede-helburuetan bat datozenez; hala nola, hizkuntza biziberritzeko proiektuak nahi esperientziak, ikerketak edo argitalpenak trukatzuz.

Hirugarrenik, akademia, hizkuntza-institutu edo ikerketa-zentroen sarea eratu nahi da, Europako eremuaren barruan. Laugarrenik, funtsezko hizkuntza-eskubi-

deak aldeztu eta begirunea bultzatzea behar duten herrialdeei elkartasuna adieraziz. Bosgarrenik, ikerketa zientifikoak eta jakintza zabaldu, kudeaketa proiektuak sustatuz.

Bikoiztaile Euskaldunen Elkarateak eta Euskaltzaindiak hitzarmena sinatu dute

Bi erakundeon arteko elkarlana euskararen eta euskal kulturaren sorkuntzarako, garapenerako eta zabalkunderako proposatzen diren egitasmoen inguruan gauzatu da, bereziki, bikoiztaile euskaldunek egiten duten lana ikusarazteko ekintzetan.

Bikoiztaile Euskaldunen Elkarateak (BIEUSE) eta Euskaltzaindiak bost urterako lankidetza-hitzarmena sinatu dute. Bi erakundeon arteko elkarlana euskararen eta euskal kulturaren sorkuntzarako, sustapenerako, garapenerako eta zabalkunderako proposatzen diren egitasmoen inguruan gauzatu da, bereziki, bikoiztaile euskaldunek egiten duten lana ikusarazteko, azpimarratzeko eta hedatzeko ekintzetan.

Lankidetza-hitzarmenari esker, besteak beste, atal hauek jorratuko dira:

- Euskaltzaindiak euskararen arloan ezarritako arauak eta proposaturiko gomendioak zabaltzeko konpromisoa hartzen dute bi erakundeok.
- BIEUSE Elkarateak bere eguneroko jardunean sortzen dituen materialetan, bai eta antolatzen dituen ikastaro, jardunaldi, mintegi, aholkularitza-zerbitzu, aurkezpen eta euskararen sorkuntzarekin, zabalkundearekin, prestakuntzarekin zein erabilerarekin loturiko egitasmoetan ere, Euskaltzaindiaren gramatika, lexiko, ortografia, onomastika eta euskalkien erabilerari buruzko irizpideak aintzat hartu eta horiek zabaltzeko moduak landuko ditu.
- BIEUSE Elkarateak Euskaltzaindiari egingo dizkio gramatika, lexikografia, ortografia, onomastika eta euskalkien erabileraren inguruko kontsultak eta iradokizunak, eta Euskaltzaindiak kontsulta horiei erantzuna eman edota bideratuko ditu, bikoizketaren izaera artistikoak eskatzen dituen berariazko beharrak lehenetsiz.
- Bi erakundeok euskararen jakitean, erabileran zein haren aldeko sustapenaren ikerketan, dibulgazioan eta sentiberatzean, egitasmoak partekatzeko konpromisoa hartzen dute, bereziki, bikoiztaile euskaldunen inguruabararekin lotura izan dezaketenak.

- Euskaltzaindiak bere egoitza zein ordezkariak eskaintzen dizkio BIEUSE Elkarteari, adosten dituzten jardueretan baliatzeko.
- Euskaltzaindiak garatzen diharduen Lexikoaren Behatokia elikatzeko asmoz, BIEUSE Elkarteak argitaraturiko euskarazko testu-multzoaz baliatzeko adostasuna erakutsi dute.

Euskaltzaindia eta Euskal Idazleen Elkatea elkarren eskutik

EIEk eta Euskararen Akademiak lankidetzaz hitzarmena sinatu dute eta akordioak bost urteko iraupena izango du. Bi erakundeon arteko elkarlana euskararen eta euskal kulturaren sorkuntzarako, sustapenerako, garapenerako eta zabalkunderako proposatzen diren egitasmoen inguruan gauzatuko da.

Garbiñe Ubera EIEren lehendakariak izenpetu du akordioa; Euskaltzaindiaren izenean, berriz, Andres Urrutia euskaltzainburuak.

Hitzarmenak bi erakundeek elkar aditurik egin beharreko lanen nondik norakoak zehazten ditu, eta lankidetzaren ardatzak eta erakunde bakoitzaren betebeharrak finkatu. Hauek dira partaidetzaren lan-ildo nagusiak:

EIEk Euskaltzaindiari egingo dizkio gramatika, lexikografia, ortografia, onomastika eta euskalkien erabileraren inguruko kontsultak eta iradokizunak, eta Euskaltzaindiak kontsulta horiei erantzuna eman edota bideratuko ditu.

Bi erakundeek publikatzen dituzten argitalpenak elkarren artean trukatzeko konpromisoa hartzen dute. Era berean, bi erakundeen artean argitalpen-egitasmoak ere partekatuko ahal izango dituzte.

Bi erakundeek euskararen jakitean, erabileran zein haren aldeko sustapenaren ikerketan, dibulgazioan eta sentiberatzean egitasmoak partekatzeko konpromisoa hartzen dute. Horrela, idazleak ezagutzera emateko egitasmoak, monografiak, literatura zaletasuna indartzeko lehiaketak, ikerketak, bekak eta abar abian jarri ahal izango dituzte.

Euskaltzaindiak garatzen diharduen Lexikoaren Behatokia elikatzeko asmoz, EIEk argitaratzen dituen argitalpenetako testu-multzoez baliatzeko adostasuna erakusten dute bi erakundeek.

EIE 1982ko uztailaren 30ean sortu zen EIE. Orduan, Luis Villasante euskaltzainburuak gidatutako bilkura batean eratu zen elkarte berria.